

KŪRYBINIS DARBAS „SUGRĮŽIMAI“

(Lietuvių kalbos mokytoja Vilija Žemaitaitienė)

ĮVADAS.

Vilniaus lietuvių namų mokiniams nesvetimos tremties temos. Ši mokykla ugdo politinių kalinių ir tremtinių provaikaičius, todėl nemažai šeimų mena tremties ir išgyvenimo joje istorijas. Šios mokyklos III gimnazijos klasės mokinių kūrybiniu darbu „Sugrįžimai“ siekiama atliepti nacionalinio mokinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ tikslą - skatinti jaunimą ugdyti kūrybinius gebėjimus ir pilietiškumą, puoselėti tautinius jausmus ir istorinę atmintį; siekti kad, tirdami Lietuvos istoriją, darbų autoriai ją „atrastų“ per konkrečių asmenų – įvairių Lietuvos žmonių – likimus ir istorijas. Taip pat siekiama atspindėti vieną iš konkurso temų - „Žmogaus būtis lageriuose ir tremtyje“.

Kuriant šiuos darbus buvo taikomi įvairūs metodai : pokalbis, aiškinimas, tekstų skaitymas ir analizė, istorinių faktų analizė, minčių žemėlapis, laisvasis rašymas, žodyno plėtimo pratimai, fotografavimas, grafinis apipavidalinimas. Buvo nagrinėjama dokumentinė tremties literatūra, prisiminimai, istoriniai faktai, grožiniai tremtinių ir politinių kalinių tekstai, daug informacijos apie haiku eilėščio formą rasta internete, skaityti, aptarti japoniški kūrinių pavyzdžiai.

DĖSTOMOJI DALIS.

Kūrybinis darbas „Sugrįžimai“, sujungia lietuvių kalbą, istoriją ir fotografijos meną, kūrybiškai interpretuojami praeities įvykiai – žmogaus likimas ir žmogaus būtis tremtyje, ieškoma vilties spindulio tautos tragedijoje, grįžtant į praeitį prisiliečiama prie vidinių jausmų, mėginama įsivaizduoti laikmetį, pavaizduoti žmogaus dramą, kančią, atsiminimus.

Darbą sudaro šie paveikslai:

1. Nebūtis.
2. Atodūsis.
3. Rauda.
4. Skaidrumas.
5. Sugrįžimai.

Kūrybinio darbo „Sugrįžimai“ literatūrinė dalis pristatoma japonišku stiliumi - haiku forma rašyti mokinių eilėraščiai, kuriuose fiksuojami minėti paveikslai: „Nebūtis“, „Atodūsis“, „Rauda“, „Skaidrumas“, „Sugrįžimai“. Japoniška eilėraščio forma pasirinkta neatsitiktinai - tai itin talpus, tikslus poezijos žanras, kai nenaudojant daug žodžių išsakoma gili mintis. Taip pat savo darbuose mėginama išvelgti paralelę tarp japonų ir lietuvių kultūros ir istorijos.

Paveikslų nuotraukos darytos Vilniuje, ieškota vietų, kurios tiksliai atskleistų nuotaiką ir perteiktų autentišką informaciją, atskleistų pačių mokinių požiūrį į istorinę tikrovę, santykį su praeitimi.

IŠVADOS.

Kuriant šį darbą, dalyvavo mokiniai, kurie Lietuvoje gyvena 3 - 4 metus: Elvyra Čiurlionytė iš Ukrainos, Darija - Diana Meškėnaitė iš Latvijos, Evaldas Peldžius iš Moldovos bei Maksimas Antonov, Timur Šakurov, Eduardas Pauliukevičius iš Rusijos. Šių mokinių istorinės patirtys ir žinios apie Lietuvą labai skirtingos. Todėl šis kūrybinis darbas ne tik skatino kūrybinių gebėjimų ugdymą, ugdė pilietiškumą, bet ir plėtojo pažintį su Lietuva tremties aspektu.

LITERATŪROS SĄRAŠAS.

1. A.Miškinio „Psalmės“; V.Cinausko, S.Račiūno eilėraščiai. www.emokykla.lt
2. D.Grinevičiūtė „Lietuviai prie Laptevų jūros“. Vilnius, 1993
3. R.Suchodolskytė „Trys tremties istorijos“. www.bernardinai.lt
4. www.haiku.lt
5. www.wikipedia.org/hier.nl - japonų haikų istorija.
6. www.japanbegithier.nl

PRIEDAI.

Mokinių kūrybiniai darbai – paveikslai „Nebūtis“, „Atodūsis“, „Rauda“, „Skaidrumas“, „Sugrįžimai“.